

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia dla Rady Ministrów do dokonywania zmian w podziale terytorialnym stopnia gminnego – zawartego w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, z późn.zm.).

Zgodnie z art. 4a ustawy o samorządzie gminnym, wydanie rozporządzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tejże ustawy, wymaga zasięgnięcia przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej opinii zainteresowanych rad gmin, poprzedzonych przeprowadzeniem przez te rady konsultacji z mieszkańcami, a w przypadku zmian granic gmin naruszających granice powiatów lub województw – dodatkowo opinii odpowiednich rad powiatów lub sejmików województw. W przypadku niewyrażenia opinii w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o opinię, wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony.

Minister właściwy do spraw administracji publicznej przeprowadził postępowanie na podstawie art. 4a ustawy o samorządzie gminnym w sprawie utworzenia gminy Grabówka.

Potrzeba wydania rozporządzenia wynika zatem z przeprowadzenia przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej ww. postępowania i rekomendacji Radzie Ministrów dokonania zmiany w podziale terytorialnej polegającej na utworzeniu gminy Grabówka.

Należy zauważyć, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie utworzenia gminy Szczawa i gminy Grabówka (Dz.U. poz. 1085) z dniem 1 stycznia 2016 r. w województwie podlaskim, w powiecie białostockim miała zostać utworzona gmina Grabówka, której granice określone zostały obszarami obrębów ewidencyjnych: Grabówka, Henrykowo, Sobolewo, Sowlany i Zaścianki z gminy Supraśl. Jednakże, Rada Ministrów w dniu 28 grudnia 2015 r. podjęła decyzję o uchyleniu ww. rozporządzenia (vide rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. uchylające rozporządzenie w sprawie utworzenia gminy Szczawa i gminy Grabówka - Dz.U. poz. 2312). Następnie, w wyniku zaskarżenia powyższego rozporządzenia do Trybunału Konstytucyjnego, ten wyrokiem z dnia 1 czerwca 2017 r. (sygn. akt U 3/17) stwierdził niezgodność rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. uchylającego rozporządzenie w sprawie utworzenia gminy Szczawa i gminy Grabówka z przepisami Konstytucji RP i ustawy o samorządzie gminnym.

W roku bieżącym Grupa Inicjatywna do powołania gminy z sołectw przyległych do wsi Grabówka zwróciła się z prośbą o podjęcie działań zmierzających do dokończenia prac w zakresie utworzenia gminy Grabówka. W wystąpieniu podkreślono m.in., że obszar projektowanej gminy Grabówka od pozostałej części gminy Supraśl dzieli pas Puszczy Knyszyńskiej, tym samym pomiędzy społecznościami zamieszkującymi wskazane tereny nie wykształciły się więzi społeczne i kulturalne, zwrócono także uwagę na odmienne kierunki rozwoju, obszar Supraśla – związany z funkcją uzdrowiskową, obszar projektowanej gminy Grabówka – związany z funkcją przemysłowo-usługową.

Biorąc powyższe pod uwagę, minister właściwy do spraw administracji publicznej, na podstawie art. 4a ustawy o samorządzie gminnym, w dniu 12 marca 2024 r. wystąpił do Rady Miejskiej w Supraślu o przedstawienie opinii Rady Miejskiej w Supraślu w sprawie utworzenia gminy Grabówka, poprzedzonej stosownymi konsultacjami. Jednocześnie w przedmiotowym piśmie poinformowano, że stosownie do art. 4a ust. 3 ww. ustawy o samorządzie gminnym, w przypadku niewyrażenia przez Radę Miejską w Supraślu

wspomnianej opinii w terminie 3 miesięcy od daty otrzymania wystąpienia - wymóg zasięgnięcia tej opinii zostanie uznany za spełniony.

Należy zauważyć, że Rada Miejska w Supraślu nie zajęła stanowiska w sprawie utworzenia gminy Grabówka. Jednocześnie, Grupa Inicjatywna do powołania gminy z sołectw przyległych do wsi Grabówka przedłożyła listę ponad 2300 podpisów mieszkańców projektowanej gminy Grabówka popierających działania mające na celu utworzenie gminy Grabówka, o którą jak podkreślono Grupa Inicjatywna zabiega od ponad 20 lat. Należy także przypomnieć, że w 2015 r. odbyło się referendum gminne w sprawie podziału gminy Supraśl i wydzielenia z jej części nowej gminy – Gminy Grabówka. Na terenie projektowanej gminy Grabówka, przy frekwencji wynoszącej ponad 64%, za utworzeniem nowej gminy opowiedziało się ponad 70% mieszkańców.

Obecnie gmina Supraśl obejmuje obszar o powierzchni 18855 ha z liczbą 16659 mieszkańców. Nowa gmina Grabówka obejmowałaby obszary obrębów ewidencyjnych: Zaścianki, Sobolewo, Grabówka, Henrykowo, Sowłany o łącznej powierzchni 6464,42 ha i liczbą 10 047 mieszkańców.

Należy dodać, że utworzenie gminy Grabówka spełnia wymogi przepisu art. 4d ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodnie z którym Rada Ministrów nie przeprowadza zmian w zakresie tworzenia, łączenia, dzielenia i znoszenia gminy oraz ustalania jej granic, jeżeli dochody podatkowe na mieszkańca gminy w zmienionych granicach lub gminy utworzonej byłyby niższe od najniższych dochodów podatkowych na mieszkańca ustalonych dla poszczególnych gmin zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356) oraz jeżeli gmina w zmienionych granicach lub gmina utworzona byłaby mniejsza od najmniejszej pod względem liczby mieszkańców gminy w Polsce według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ogłoszenie rozporządzenia w zakresie zmian w podziale terytorialnym kraju. Z analizy przeprowadzonej przez Wojewodę Podlaskiego wynika, że zarówno gmina Supraśl (w nowych granicach), jak i wydzielona z jej części nowa gmina Grabówka, z dochodami podatkowymi na mieszkańca w wysokości odpowiednio 2357,05 zł oraz 2534,23 zł, osiągają dochody wyższe od najniższego wskaźnika dochodów podatkowych na mieszkańca gminy, który wyliczony został przez Ministerstwo Finansów dla gminy Dydnia (woj. podkarpackie) w wysokości 580,51 zł. Zarówno gmina Supraśl (w nowych granicach) jak i wydzielona z jej części nowa gmina Grabówka, z liczbą mieszkańców odpowiednio 6612 osób i 10 047 osób, będą większe pod względem liczby mieszkańców od najmniejszej gminy - Krynicy Morskiej liczącej 1 172 mieszkańców.

Utworzenie nowej gminy nie będzie miało wpływu na dotychczasowy poziom realizacji zadań publicznych w zakresie infrastruktury technicznej typu: sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna i deszczowa, oświetlenie ciągów komunikacyjnych, bowiem tereny przyszłej gminy już taką posiadają.

Na terenie proponowanej Gminy Grabówka istnieje już istotna infrastruktura komunalna. W ostatnich latach wybudowano nowe przedszkole przy ulicy Leszczynowej w Grabówce, budynek przedszkola i żłobka w Sobolewie, rozbudowywano budynek szkoły podstawowej w Sobolewie. Na obszarze projektowanej gminy Grabówka istnieje także Fila Urzędu Miejskiego w Zaściankach. Ponadto, na terenie obrębu ewidencyjnego Zaścianki znajduje się działka oznaczona numerem 18/122 o pow. 1,97 ha, położona przy ul. Szosa Baranowicka 37,

stanowiąca własność Skarbu Państwa, będąca w użytkowaniu wieczystym Przedsiębiorstwa Robót Mostowych i Drogowych BUDOMOST z siedzibą w Zaściankach (Kw Nr BilB/00051414/5). Przedmiotowa nieruchomość jest zabudowana budynkami, których główną funkcję stanowi działalność usługowa i biurowa. W jednym z ww. budynków siedzibę na zasadach najmu ma Powiatowy Zarząd Dróg w Białymstoku. Umowa najmu łącznej powierzchni ok. 300 m² ma ulec rozwiązaniu z końcem 2024 r., w związku z planowaną przeprowadzką jednostki do nowej siedziby. Tym samym pojawia się możliwość ewentualnego wykorzystania wspomnianej powierzchni na potrzeby urzędu gminy projektowanej jednostki samorządu terytorialnego.

Dodatkowo, Wojewoda Podlaski, zgodnie z informacjami przekazanymi przez Starostę Powiatu Białostockiego, poinformował, że według danych zawartych w ewidencji gruntów i budynków na terenie projektowanej gminy Grabówka, znajdują następujące nieruchomości (w większości drogi, tereny rolne oraz lasy) stanowiące własność Gminy Supraśl:

1. w obrębie 0003 Grabówka działki nr: 6/5, 6/7, 6/8, 6/9, 6/10, 6/15, 6/16, 6/17, 6/18, 6/19, 6/20, 6/21, 6/22, 108/4, 108/6, 108/7, 21/49, 69/63, 276/3, 83/3;
2. w obrębie 0015 Zaścianki działka nr 38/26;
3. w obrębie 0004 Henrykowo działki nr: 10/3, 40/13;
4. w obrębie 0012 Sowłany działki nr: 284, 373/2, 283, 261/1;
5. w obrębie 0010 Sobolewo działki nr: 164, 401, 239/7, 404/2, 584, 677/110, 320/4, 320/6, 321/3, 342/2, 344/2, 345/2, 347/1, 347/2, 347/3, 414/19, 496/9, 496/10, 496/11, 496/12, 496/13.

Koszty funkcjonowania administracji nowej gminy zostały oszacowane przez Wojewodę Podlaskiego na przykładzie zbliżonej pod względem liczby mieszkańców gminy Czarna Białostocka w woj. podlaskim i wynoszą one rocznie w całym dziale 750 - „Administracja publiczna” około 4 300 tys. zł, w tym na sam urząd gminy (rozdział 75023) - 3 500 tys. zł oraz wydatki związane z funkcjonowaniem rady gminy (rozdział 75022) - około 150 tys. zł.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę przede wszystkim wieloletnie dążenia lokalnej społeczności (mieszkańców projektowanej gminy Grabówka) do utworzenia gminy Grabówka, sprawę utworzenia gminy Grabówka rekomenduje się do pozytywnego rozpatrzenia.

Ustalenie granic gminy Grabówka i gminy Supraśl (woj. podlaskie, powiat białostocki) jest następstwem utworzenia gminy Grabówka z dotychczasowego obszaru gminy Supraśl.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlega przedłożeniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacji zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.